

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор ННІ ІГСН

Сергій ГРИЦАК

«14» травня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Медичне право»

Галузь знань	08 право
Спеціальність	081 право
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	право
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	2 семестр (3 та 4 чверть)
Мова викладання	українська

Викладач: професор Пушкіна Олена Вікторівна

Дніпро
НТУ «ДП»
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Медичне право» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» /Дніпро: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра цивільного, господарського та екологічного права. – Д.: НТУ«ДП» 2026. – 19 с.

Розробник: доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри Пушкіна О.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
  - алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
  - інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності D8 «Право» (протокол №6 від 14.05.2026).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	8
5.1. Шкали.....	8
5.2. Засоби та процедури	8
5.3. Критерії	9
6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	16
7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17
7.1. Підручники	17
7.2. Нормативно-правові акти.....	17
7.3. Додаткова література.....	17
7.4. Інтернет-ресурси	18

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медичне право є навчальною дисципліною, що знайомить студентів з основами медичного права України, нормативно-правовим забезпеченням охорони здоров'я та формує навички аналізу медико-правових ситуацій. Окрім того студенти засвоюють механізми захисту прав пацієнтів і медичних працівників та особливостями юридичної відповідальності у галузі охорони здоров'я. Також у курсі вивчаються використання новітніх досягнень медичної науки, таких як трансплантологія, репродуктивні технології, клонування, а також поліпшення управлінської діяльності в галузі охорони здоров'я.

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо правового регулювання сфери охорони здоров'я, прав та обов'язків пацієнтів і медичних працівників, особливостей медичних правовідносин, юридичної відповідальності у сфері медичної діяльності та механізмів захисту прав учасників медичних правовідносин.

Реалізація мети вимагає здобуття дисциплінарних результатів навчання та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	Зміст
ДРН-1	Здійснювати право інтерпретаційну роботу, професійне та відповідальне тлумачення норм медичного права
ДРН-2	Здійснювати правозастосовну роботу – реалізацію норм матеріального і процесуального права
ДРН-3	Самостійно провадити дослідницьку та інноваційну діяльність, здійснювати наукові дослідження з окремих проблем медичного права
ДРН-4	Здійснювати захист прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, об'єднань громадян і організацій, інститутів громадянського суспільства
ДРН-5	Здійснювати правотворчу роботу: продукування правових актів (локальної правотворчості), підготовку інноваційних проектів нормативно-правових актів, юридичне забезпечення дотримання процедури набрання правовим актом законної сили
ДРН-6	Розуміти етичні проблеми, що виникають у медицині, і розвивати навички аналізу та розробки етичних стратегій

3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	22	38	10	50
Практичні	-	-	-	-	-
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	60	17	43	10	50
РАЗОМ	120	39	81	20	100

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ		60
ДРН-1 ДРН-2 ДРН-3	<p>ТЕМА 1. Медичне право як галузь права та навчальна дисципліна</p> <p>1. Поняття медичного права.</p> <p>2. Предмет і метод правового регулювання.</p> <p>3. Система медичного права.</p> <p>4. Джерела медичного права.</p> <p>5. Конституційні гарантії права на охорону здоров'я.</p> <p>6. Система органів управління охороною здоров'я.</p> <p>7. Медична реформа та її правове забезпечення.</p>	2/4
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4 ДРН-6	<p>ТЕМА 2. Медичні правовідносини</p> <p>1. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Поняття медичного обслуговування</p> <p>2. Підстави зобов'язань з надання медичної допомоги</p> <p>3. Забезпечення загальнодоступності медичної допомоги</p> <p>4. Види медичної допомоги</p> <p>5. Правовий статус пацієнта: права, обов'язки та захист прав пацієнтів, згода на медичне втручання.</p> <p>6. Правовий статус медичних працівників: Професійні права та обов'язки медичних працівників, медична етика та деонтологія.</p> <p>7. Правове забезпечення вакцинації населення</p>	4/6
ДРН-1 ДРН-2 ДРН-5	<p>ТЕМА 3. Договір про надання медичних послуг</p> <p>1. Класифікація договорів у сфері медицини</p> <p>2. Поняття договору про надання медичних послуг</p> <p>3. Юридична природа, особливості виконання зобов'язань з договору про надання медичних послуг</p> <p>4. Види договорів про надання медичних послуг</p> <p>5. Елементи договору про надання медичних послуг</p> <p>6. Цивільно-правова відповідальність за неналежне виконання договору про надання медичних послуг</p>	4/6
ДРН-4 ДРН-5 ДРН-6	<p>ТЕМА 4. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я</p> <p>1. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я</p> <p>2. Кримінальна відповідальність за правопорушення у галузі охорони здоров'я</p> <p>3. Адміністративна відповідальність за правопорушення у галузі охорони здоров'я</p> <p>4. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників</p>	4/6

ДРН-2	ТЕМА 5. Правове регулювання трансплантації та донорства 1. Законодавство про трансплантацію. 2. Права донорів та реципієнтів. 3. Етичні проблеми.	2/4
ДРН-3		
ДРН-4		
ДРН-6		
ДРН-4	ТЕМА 6. Репродуктивні права людини та допоміжні репродуктивні технології 1. Репродуктивні права. 2. Штучне запліднення. 3. Сурогатне материнство	2/4
ДРН-5		
ДРН-6		
ДРН-4	ТЕМА 7. Правове регулювання психіатричної допомоги 1. Права осіб із психічними розладами. 2. Примусова госпіталізація. 3. Судовий контроль.	2/4
ДРН-5		
ДРН-6		
ДРН-1	ТЕМА 8. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я 1. Документи ООН та ВООЗ. 2. Практика ЄСПЛ у медичних справах. 3. Біоетичні стандарти.	2/4
ДРН-2		
ДРН-3		
		22/38
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ		60
ДРН-1	Правовий статус пацієнта. Аналіз кейсів щодо порушення прав пацієнтів.	2/8
ДРН-2		
ДРН-3	Правовий статус медичного працівника. Професійні права та обов'язки.	2/8
ДРН-4		
ДРН-5	Інформована згода та медична таємниця. Розв'язання ситуаційних завдань.	4/8
ДРН-6		
ДРН-7	Договори про надання медичних послуг. Аналіз судової практики.	4/8
	Юридична відповідальність медичних працівників. Вирішення практичних кейсів	2/6
	Правове регулювання трансплантації та репродуктивних технологій.	3/5
		17/43
РАЗОМ		120

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

5.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

5.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (тестування, контрольні завдання тощо) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні питання	усне опитування, бліцопитування, дискусії методи: евристичних питань, частково-пошуковий, діалогового спілкування	виконання підсумкового контрольного завдання або тестування	визначення середньозваженого результату поточних контролів; оцінювання підсумкової контрольної залікової роботи або підсумкове тестування
практичні заняття	контрольні завдання, співбесіда	виконання контрольних завдань, дискусія методи: «навчаючи, вчуся», study case, робота в малих групах		

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право пройти підсумкове оцінювання, яке містить питання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

5.3. Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для засвоєння навчального матеріалу навчальної дисципліни «Медичне право» необхідні такі види занять, як лекції, семінарські заняття та самостійна робота. На лекціях здобувачі вищої освіти ознайомлюються переважно з теоретичною частиною матеріалу, що закріплюється та поглиблюється на семінарських заняттях. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, за допомогою дистанційної платформи MOODLE.

Для оцінювання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни «*Медичне право*» можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань здобувачів вищої освіти: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення рефератних повідомлень, підготовка есе, розв'язання казусів та задач, індивідуальні завдання та інші. Аудиторна робота здобувача на заняттях оцінюється безпосередньо викладачем при проведенні заняття. Участь в аудиторних заняттях передбачає активне включення здобувача в дискусії із викладачем та іншими здобувачами групи, ставлення питань, поширення власних думок, вражень та досвіду. Також оцінюється системність та активна участь у груповій діяльності. Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «*Медичне право*» здійснюється шляхом виставлення балів за кожний вид навчальної діяльності за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль з дисципліни проводиться протягом семестру з метою діагностування рівня знань, умінь та навичок. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей та результатів навчання здійснюється на семінарських заняттях. За змістом він включає два аспекти: якість засвоєння матеріалу, який охоплюється темами навчальної дисципліни, та сумлінність здобувачів у їх практичній та самостійній роботі. Семінарські заняття можуть контролюватися через перевірку, оцінку й аналіз виконання контрольних завдань, наданих викладачем. Навчальним курсом передбачена варіативність у семінарських заняттях. Це виражається як у формі занять (дискусії, дебатів, обговорень, кейс-стаді, підготовка контрольних завдань), так і у тематиці. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях оцінюється викладачем самостійно.

Певні завдання можуть виконуватися з використанням відповідних електронних ресурсів та додаткових матеріалів.

До критеріїв оцінювання якості підготовки до семінарських занять та/або контрольних завдань відноситься:

- рівень знань (глибина і міцність, користування понятійним апаратом, послідовність і точність відповіді);
- навички самостійної роботи (опрацювання додаткової літератури, робота з законодавством).

Робота на семінарських заняттях та/або виконання контрольних завдань оцінюються максимально у 10 балів кожне, причому:

8 – 10 балів – вміння повністю та систематично викласти отримані знання. У такому випадку, студент здатен виявити пізнавальну активність та показати інтерес до практичних завдань. Йому притаманні навички аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, формулювання висновків та узагальнень. Додатково, студент здатний опиратися на відомі факти і відомості.

Хоча можуть виникнути окремі непомітні помилки, студент самостійно може їх виправити. Він виявляє пізнавальний інтерес до практичного завдання і проявляє творчий підхід у його виконанні;

5 – 7 балів – повне та систематичне викладення отриманих знань. Студент здатний виділити істотні ознаки навчальної дисципліни за допомогою аналізу та синтезу, встановити причинні зв'язки та сформулювати висновки та узагальнення. Хоча можуть зустрічатися окремі несуттєві помилки, студент самостійно може їх виправити. Важливо, що студент підтверджує свої знання відомими фактами і відомостями;

2 – 4 балів – неповне викладення одержаних знань, але це не перешкоджає засвоєнню наступного матеріалу програми. Хоча можуть бути суттєві помилки, їх можна виправити за допомогою викладача. Студент може зазнавати труднощів у виділенні суттєвих ознак навчальної дисципліни, а також у встановленні причинних зв'язків і формулюванні висновків;

0 – 1 балів – неповне, нелогічне і безсистемне викладення навчального матеріалу, що супроводжується суттєвими помилками, які навіть не виправляються за допомогою викладача. Здобувач вищої освіти може проявляти повне незнання або нерозуміння навчального матеріалу, не здатний дати відповідь на будь-яке поставлене запитання. Він потребує додаткових запитань від викладача, недостатньо самостійний. Проявляє пасивність і відсутність пізнавального інтересу до предмету, що вивчається. Недостатня увага під час занять та брак інтересу до практичних завдань також можуть спостерігатись.

Оцінюється робота студента з другого по шосте семінарські заняття та/або виконання контрольних завдань. Максимальна кількість балів за семінарські заняття та/або виконання контрольних завдань складає 50 балів.

Самостійна робота може здійснюватися у таких формах як підготовка до семінарських занять, самостійне вивчення додаткової літератури та додаткових питань, самостійне ознайомлення з нормативно-правовою базою, розв'язання завдань, робота з інформаційними ресурсами, підготовка до заліку. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності здобувачів вищої освіти при самостійній роботі оцінюється викладачем самостійно у 0 – 20 балів.

Підсумковий контроль – комплексне оцінювання рівня сформованості дисциплінарних компетентностей. Метою підсумкового контролю є комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни за чверть, семестр або навчальний рік.

Для навчальної дисципліни «Медичне право» передбачений підсумковий контроль у формі **диференційованого заліку**.

Залік здійснюється письмово. Дозволяється після або під час письмового заліку проводити співбесіду зі здобувачем вищої освіти для уточнення оцінки, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи студента.

За умови отримання студентом **не менше 60 балів** за результатами поточного контролю, викладач, враховуючи активну та системну роботу здобувача на заняттях та/або на платформі MOODLE, може на підставі результатів поточного контролю визначити та визнати загальну оцінку за залік без участі здобувача.

За умови отримання **менше 60 балів** за результатами поточних контролів студент повинен пройти підсумковий контроль.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право до кінця сесії виконати комплексну контрольну роботу, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання для покращання підсумкової оцінки.

Підсумкове оцінювання рівня знань здобувача передбачає виконання підсумкового тестування за темами дисципліни.

Залік відбувається у письмовій формі та/або з використанням можливостей дистанційної платформи MOODLE шляхом виконання підсумкової залікової роботи.

Залік передбачає підсумкове оцінювання рівня знань здобувача шляхом виконання контрольного підсумкового тестування.

Кількість питань – 20. За кожну вірну відповідь на питання здобувач отримує 1,5 балів. Максимальна кількість балів за підсумкове тестування складає **30 балів**.

Загальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни розраховується шляхом врахування балів, які здобувач отримав за семінарські заняття та/або виконання контрольних завдань з курсу дисципліни **0-50 балів**, самостійна робота – **0-20 балів**, підсумкове оцінювання – **0-30 балів**. Максимальна кількість балів з навчальної дисципліни складає **100 балів**.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
□ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання;	95-100
	- критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
<i>Уміння/навички</i>		
□ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73

	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<p>□ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>□ збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>□ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі.</p> <p>Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73

	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
<p>□ правління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; □ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>□ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>□ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>□ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79

	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання:

- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери;
- дистанційна платформа Moodle;
- корпоративне електронне середовище «Microsoft Office 365».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Підручники

1. Стеценко С. Г. Медичне право України : підручник. Київ : Атіка, 2019. 496 с.
2. Сенюта І. Я. Медичне право : навчальний посібник. Львів : ЛОБФ «Медицина і право», 2022. 368 с.
3. Стеценко С. Г., Стеценко В. Ю., Сенюта І. Я. Медичне право України : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Правова єдність, 2020. 720 с.
4. Булеца С. Б. Правове регулювання медичної діяльності в Україні : монографія. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 412 с.
5. Медичне право України : навчальний посібник / за ред. І. Я. Сенюти. Львів : ЛОБФ «Медицина і право», 2021. 540 с.

7.2. Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. № 2801-ХІІ.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-ІV.
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-ІІІ.
5. Про захист персональних даних : Закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VІ.
6. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19 жовт. 2017 р. № 2168-VІІІ.
7. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17 трав. 2018 р. № 2427-VІІІ.
8. Про психіатричну допомогу : Закон України від 22 лют. 2000 р. № 1489-ІІІ.
9. Про лікарські засоби : Закон України від 4 квіт. 1996 р. № 123/96-ВР.

7.3. Додаткова література

1. Сенюта І. Я. Права людини у сфері охорони здоров'я : практичний посібник. Львів : ЛОБФ «Медицина і право», 2020. 224 с.
2. Гревцова Р. Ю. Медичне право: сучасні проблеми теорії та практики : монографія. Харків : Право, 2021. 328 с.
3. Медицина і право: правові засади лікарської діяльності / за ред. С. Г. Стеценка. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 480 с.
4. Біоетика та медичне право : навчальний посібник / за ред. В. М. Запорожана. Одеса : ОНМедУ, 2022. 356 с.

5. Медичне право в рішеннях Європейського суду з прав людини / уклад. І. Я. Сенюта. Львів : Медицина і право, 2021. 280 с.

7.4.Інтернет-ресурси

1. Офіційний вебпортал Верховної Ради України : законодавство України.
Режим доступу: [Законодавство України](#)
2. Офіційний сайт [Міністерства охорони здоров'я України](#)
3. Офіційний сайт [Національної служби здоров'я України](#)
4. Офіційний сайт [Всесвітньої організації охорони здоров'я \(WHO\)](#)
5. База рішень [Європейського суду з прав людини HUDOC](#)

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Медичне право»
для бакалаврів спеціальності 081 «Право»

Розробник: Пушкіна Олена Вікторівна

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ у
Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19